

Anmeldelser

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Alt om smittevern

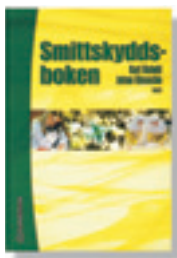
Karl Ekdahl, Johan Giesecke, red

Smittskyddsboken

496 s, tab, ill. Lund: Studentlitteratur, 2003.

Pris NOK 500

ISBN 91-44-04197-7

Miltbrann, SARS, fugleinfluensa og antibiotikaresistens er eksempler fra de siste årene på fornyet interesse, både blant helsepersonell, media og publikum, for smittsomme sykdommer og smittevern. Globalise-

ring og økt trafikk over landegrensene, både av mennesker og næringsmidler, er nye utfordringer for det tradisjonelle smittevernet. Dette er noen av de emner som behandles i den nye svenske boken om smittevern. De fleste av de 52 forfatterne er knyttet til Smittskyddsinstitutet utenfor Stockholm. Folkehelseinstituttet har i mange år hatt et nært samarbeid med Smittskyddsinstitutet, spesielt innen diagnostikk og epidemiologi.

Boken er primært beregnet på helsepersonell som arbeider innen smittevernet, og som har behov for oppdatert kunnskap. Boken er naturlig nok beregnet på et svensk publikum, men det meste av innholdet er meget relevant også for norske forhold. Den epidemiologiske situasjonen for smittsomme sykdommer i Norge og Sverige er svært lik, men organiseringen av smittevernet er ulik i de to landene.

Mens Norge har en utpreget desentralisert modell med smittevernansvarlige leger i alle kommuner, er det svenske smittevernet regionalt desentralisert. Hvert len har en egen smittevernorganisasjon med ansvar for alle sider av smittevernet. De fleste av disse regionale smittevernlegene har i tillegg utpekt leger eller annet helsepersonell innen primærhelsetjenesten til å stå for mye av det praktiske smittevernarbeidet i kommunene.

Sammenliknet med norske smittevernleger har de svenske regionale smittevernlegene et større ansvar for å utforme forebyggende strategier og retningslinjer for håndtering av smittsomme sykdommer, og dette kan medføre til dels ulik praksis. Den svenske modellen er utførlig behandlet i boken; dette er interessant lesning for oss

med tanke på at Sosial- og helsedepartementet ventelig snart vil gå inn for å endre dagens smittevernlov og åpne for interkommunalt samarbeid også i Norge.

Boken er delt inn i 12 hovedkapitler og 69 underkapitler. Mest relevant for helsepersonell i Norge er kapitlene om infeksjonsepidemiologi, forebyggingsstrategier, overvåking, smitteoppsporing, sykehushygiene, internasjonalt samarbeid, mikrobiologisk diagnostikk, utbruddshåndtering og katastrofe- og kriseberedskap. I tillegg er det egne underkapitler om spesifikke sykdommer som HIV-infeksjon, tuberkulose, legionellose, hepatitt, influensa og næringsmiddeloverførte infeksjoner med vekt på forebygging og håndtering av enkelttilfeller og utbrudd. Her må man være oppmerksom på at tiltak som anbefales i boken, av og til kan være noe forskjellig fra norske retningslinjer og faglige råd gitt av Folkehelseinstituttet.

Svært nyttige er særlig kapitlene om biologisk krigføring, bioterrorisme, biosikkerhet og håndtering av nye og farlige importsykdommer som hemoragisk feber. På disse områdene foreligger det foreløpig lite tilgjengelig litteratur på norsk. Sverige ligger langt fremme på dette feltet.

P4-laboratoriet ved Smittskyddsinstitutet er foreløpig det eneste laboratorium i Norden som kan håndtere prøver hvor man mistenker slike alvorlige infeksjoner med høy smitterisiko. Infeksjonsklinikken i Linköping er spesielt utrustet til å behandle pasienter med bl.a. mistenkt hemoragisk feber. Norge og Sverige har for øvrig inngått et nært samarbeid på dette feltet, og Norge kan bruke de svenske fasilitetene.

Boken har en tiltalende og moderne layout som gjør den lett å lese, selv på svensk. Det er moderat bruk av figurer og illustrasjoner. Hvert kapittel har en god oversikt over artikler for videre lesning. I tillegg er det henvisninger til relevante Internett-adresser.

Dette er en svært nyttig bok hvor de fleste aspekter innen smittevernet er samlet mellom to permer. Den anbefales varmt til helsepersonell som har oppgaver innen smittevernet.

Hans Blystad

Avdeling for infeksjonsovervåking
Nasjonalt folkehelseinstitutt

Godt hjelpemiddel for småbarnsforeldre

Lars Petter Skranes, Jon Skranes

Barnehelseprogrammet

CD-ROM. Arendal: MultiMedicus, 2003.

Pris NOK 498

MultiMedicus er et nytvirket, norskproduert, multimediebasert barnehelseprogram på CD-ROM. Programmet henvender seg til småbarnsforeldre og er ment å kunne gi svar på de fleste spørsmål foreldre står overfor når

barnet er sykt. Hva kan man selv gjøre for det syke barnet, hva er tegn på alvorlig sykdom og når skal legen kontaktes? Programmet er inndelt i flere moduler:

Legekantoret presenterer de vanligste symptomene et barn kan ha når det er sykt. Ved å trykke på det symptomet barnet har, blir man fortalt hva man kan gjøre for å bedre situasjonen for barnet, og om man skal kontakte lege.

Skadestua gir informasjon om hva man skal gjøre hvis barnet skader seg og om skadeforebyggende tiltak.

Biblioteket gir mer utdypende informasjon om 63 av de vanligste sykdommene barn kan ha. Hver sykdomstilstand er beskrevet i tekst og med videosekvenser og fotografier.

Klasserommet gir foreldrene mulighet til å utprøve kunnskapene innen barnehelse, dvs. hva man har lært i andre deler av programmet.

Legene som står bak, har lang erfaring innen pedagogikk og barnehelse. Programmet er godt redigert, og sekvensene er logisk bundet sammen slik at det er lett å slå opp. Videoklippene og bildematerialet er glimrende laget og vil gi god innlærings effekt, også med lite bakgrunnskunnskap. Målgruppen er småbarnsforeldre, og her har man utvilsomt truffet markedet. Programmet vil i tillegg egne seg bra på helsestasjoner, som oppslagsverk på venterom, og til smågruppeundervisning for småbarnsforeldre. Det anbefales også til barneleger og allmennleger med mange barn på listen. De vil ha nytte av det ved undervisning av foreldre.

Aage Bjertnæs

Risvollan legesenter
Trondheim